

„47.442. lib.“ 1889. IV. Priloga.

DOBRA SPOVED.

III. Trdni sklep.

V Ljubljani, 1889.

Založilo „Katoliško društvo detoljubov.“ — Tisk
„Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

47442

Trdni sklep.

Koristni opomini.

1. Trdni sklep je s kesanjem v tako tesni zvezi, da se to dvoje še prav ločiti ne dá: brez kesa ni trdnega sklepa, brez trdnega sklepa pa tudi ne pravega kesanja. Kdor se namreč resnično kesa svojih grehov, ima gotovo tudi resni sklep, da jih ne bode nikdar več storil; kdor bi si pa sam pri sebi mislil, da bode zopet storil obžalovani greh, ta ima kes samo na jeziku, v srcu pa ne. — Za moj nauk je ta tesna zveza velike koristi; kajti vse, kar sem poprej pisal o pravem kesanju, velja tudi kolikor toliko o trdnem sklepu. Zato pa tudi vsi tisti pomočki, ki sem ti jih naštel za obujanje popolnega kesanja, veljajo ob enem tudi za obujanje trdnega, neomahljivega sklepa. Saj je še molitvica v katekizmu le ena sama za oboje skupno.

2. V tem oziru bi bil toraj moj nauk o sklepu lahko prav kratek; kar rekel bi: „Še enkrat preberi pojasnila in opomine

o kesanju!“ Toda nove težave nastanejo tû gledé izvrševanja naših sklepov. Kesanje se namreč ozira bolj na preteklost, a sklep na prihodnost; kesanje — bi rekel — nam mora dobiti odpuščenje, trdni sklep pa zagotoviti p o b o l j š a n j e. Spokornik se mora že naprej dobro zavarovati, da spet nezvest ne postane; on mora že zdaj odločno voljo imeti, da bode odstranil vse, kar bi ga utegnilo zopet nazaj potegniti v poprejšnje grehe, in da bo vestno uporabljal take pomočke, ki ga morejo v milosti božji ohraniti in utrjevati. Toraj o tem dvojnem ti moram še kaj spregovoriti in pokazati, katerih nevarnosti se ti je treba ogibati, in katerih pomočkov se posluževati, da se boš res poboljšal in zaslužil prelepo ime „spokornik“.

3. Nevarnosti, katere v greh napeljujejo, navadno imenujemo grešne priložnosti. Grešna priložnost je dvojna: daljna in bližnja. Daljna priložnost je taka nevarnost, v kateri se grešnik lahko greha obvaruje, če le hoče pazen in oprezen biti. Bližnja priložnost pa je tako velika zapeljivost in nevarnost, da bo

grešnik bržkone — brez posebne pomoči — gotovo padel v greh, če se je ne ogne. — Naj pojasnim to z izgledom. Kolikokrat se zgodi, da se kak otrok spridi obiskovaje šolo, ker se je poprijel slabe družčine sprijenih součencev; veliko pa se jih je posvetilo ravno po tej poti, da so pridno v šolo hodili in željno sprejemali prelepe nauke. Sveti Gregorij in sveti Bazilij in pa trinoški bogokletnež Julijan so si bili v šolah vrstniki in vendar kolik razloček med njimi! V šolo hoditi je tedaj daljna nevarnost, ker je sicer mogoče, da se pregreši, kdor se ne varuje; a kdor ima dobro voljo, se ne. S sprijenimi sošolci tovarišijo in prijateljstvo imeti, pa je bližnja priložnost. — Drug izgled bodi: čitanje knjig. Veliko, veliko ljudi je že v hudobije zavleklo in pogubilo branje — slabih knjig; a tudi zveličalo se jih je veliko vsled tega, ker so pridno brali — dobre knjige. Glej toraj, čitanje samo je daljna priložnost v greh, ker se v tej nevarnosti lahko hudega obvaruje in še v dobrem napreduje, kdor je pameten ter si odbira le dobre knjige, slabe pa zametuje. Kužne

in zapeljive knjige pa so bližnja grešna priložnost; če se jih kdo ne varuje, ne bo ostal brez greha. Kar sem pokazal v teh dveh izgledih, to velja tudi za druge.

Iz tega je razvidno, da daljne priložnosti se nismo dolžni ogibati; saj se je tudi ne moremo. Iz vse nevarnosti bomo še le takrat, ko se bodo za nami zaprla večnosti vrata. Gledé daljne priložnosti moramo le varni in oprezni biti; bližnje grešne priložnosti pa se moramo ogibati, če hočemo odpuščanje grehov zadobiti in se resnično poboljšati; kajti v bližnji grešni priložnosti prostovoljno ostati pa ne grešiti, je večjidel človeku nemogoče. Ko bi tudi svetnik iz nebes prišel, pa bi šel prostovoljno v tako nevarnost, bi ne mogel greha čist ostati.

Pristaviti moram še to, da ista priložnost ni za vsacega enako nevarna. Ako je kdo h kakemu grehu bolj nagnen, je njemu priložnost tistega greha bolj nevarna. In tako se utegne zgoditi, da grešna priložnost, ki je za nekatere še daljna, postane za marsikoga že bližnja, ki se je mora ogibati, če se hoče poboljšati. Vsak mora tedaj dobro presoditi

samega sebe, vedno ozir imeti na svojo slabost pa zvesto se ravnati po nauku svojega spovednika, kateri najlože posamezniku razloži, kaj in kako zelo mu je nevarno.

4. Druga zahteva trdnega sklepa so pomočki, katerih naj se grešnik poslužuje, ako se hoče temeljito poboljšati. Takih pomočkov nam sveta cerkev ponuja veliko. Naštejem naj le nekatere tehtniše :

a) *Molitev.* Pobožna molitev odteguje naše misli in želje od posvetnih reči in jih povzdiguje v one svitle in čiste višave, kjer ni nobene hudobije več, marveč sama svetost. Dobro moliti se pravi : pri Bogu, pri Mariji, pri svetnikih in angeljih se muditi. In kdor se rad in veliko mudi v tej rajski družbi, se polagoma navzame nekaj nebeškega. Kakor se je Mozesu lesketal obraz tako, da so se Izraelci bali vanj pogledati, ker je na gori govoril z Najsvetejšim, enako bode tudi tebi začelo žareti lice in srce v čistosti in bogoljubni nedolžnosti, ako se bo tvoj duh s pobožno molitvijo rad povzdigoval v rajske višave. Pridno se torej poslužuj tega krepkega pomočka, ki ti

bode ob enem pridobil tudi milost in moč, hudemu se ustavljati, zlasti če pri sv. maši Jezus sam svoje prošnje s tvojimi zedinja. Ob vsaki spovedi si odloči kako pobožnost, ki jo zvesto opravlja vsaj nekaj dni ali tednov v to svrhu, da si pridobiš dar prave spokornosti.

b) Zatajevanje samega sebe. Po Adamovem grehu je naša volja tako popačena in k hudemu nagnena, da je le po hrabrem vojskovanju in stanovitnem premagovanju mogoče se greha iznebiti in varovati. Toraj vselej, kadar greš k spovedi, naloži si kako prostovoljno premagovanje in zatajevanje, bodisi, da kaj prijetnega odrečeš ustom, očem, ušesom itd., ali si kaj zoprnega naložiš, da se nekoliko postiš, ali si sicer kaj pritrgaš in vbogajme daš, zlasti pa da voljno prenašaš neprijetnosti vsakdanjega življenja. Kakor se vojščaki dolgo časa vadijo, da postanejo spretni in krepki za boj; tako moraš tudi ti z mnogim zatajevanjem utrditi svojo voljo, da boš mogel ob času skušnjave gotovo premagati sovražnika.

c) Božja beseda. Božja beseda, pravi sv. apostelj Pavel, je na dve strani

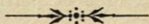
brušen meč, ki gre skoz mozeg in kosti. Božja beseda je spremenila ajdovske divjake v poštene kristijane; divje leve in krvoločne tigre je spremenila v krotka jagnjeta; že tisoče grešnikov je spremenila v svetnike. Tudi tebe bo spremenila, ako jej ne zapiraš ušes in srca. Zvesto toraj poslušaj najprej vsako besedo, ki ti jo spovednik rekó, kakor bi ti jo angelj iz nebes govoril; pazljivo poslušaj razlage krščanskega nauka v šoli in pridige v cerkvi; rad beri božjo besedo v spodbudnih knjigah, posebno življenje svetnikov in svetnic, ki so nekdej v tvojih letih bili že tako sveti in popolni, — hodi za njimi. Ravno po tej poti, če zvesto vsprejemaš besedo božjo, boš izvedel še mnogo družih pomočkov za temeljito poboljšanje.

č) Ponaavljanje dobrih sklepov. Kaj bi ti pomagali tvoji najboljši sklepi, ko bi jih tam pri spovednici pustil ter potlej niti mislil ne več nanje? Dobri sklepi so kakor žrjavica, ki kmalu ugasne in postane mrzlo oglje, če se zanemari. Le poglej, kako spreten „ministrant“ urno in močno suče in piše žrjavico za

kadilo pri svetem blagoslovu; ko bi jo tje kam v kót posadil in pustil, sama v kratkem ugasne. Glej, taka je s tvojimi sklepi; ako jih pozabiš, ne bodo imeli nobene moči več. Vroči, živi morajo ostati tvoji dobri sklepi. To je pa le tako mogoče, če jih večkrat ponavljaš. Saj zlasti v ta namen sem ti napisal to-le knjižico, da poživljaš svoje sklepe.

Dobro bo toraj, ako si ob svoji spovedi zapišeš dobre sklepe, ki morajo biti pa določno razdeljeni. Nikar ne zapiši: „Zanaprej bom pridniši“; „odsihdob se bom poboljšal“; „zdaj bom začel drugače živeti“. Tako splošno ne zadostuje, marveč natanko in nadrobno si določi, v čem se bo pokazalo tisto tvoje „drugače živeti“; naštej in napiši imenoma vse to, kar misliš v prihodnje opustiti, in kar si si namenil storiti. Da ti bo delo olajšano, ti tu postavim nekoliko izgledov, kako si dobri otroci trudijo po ponavljanji trdnih sklepov zboljševati in posvečevati svoje mlado srce. Ni se pa treba preobkladati, marveč izberi si one sklepe, kateri so ti za zdaj najbolj potrebni. Za veljavnost spovedi moraš — to véš —

trdno skleniti, da se boš varoval vseh smrtnih grehov; gledé odpustljivih pa zadostuje, če imaš prav trdno voljo vsaj enega opustiti. In srečo ti smem prerokovati, če se boš vsaj enega malega greha korenito poboljšal po vsaki spovedi.

Trdni sklepi pridnega otroka.

I. Za vsaki dan.

a) Trdno sklenem, da ne bom nikdar:

1. zoper stariše, duhovne, učitelje godrnjal, se jim ustavljal, odgovarjal, jih žalil, slabo o njih govoril . . .;

2. z brati in sestrami se prepiral ali tepel, jih sovražil ali zaničeval;

3. žalil poslov in drugih domačih;

4. nikogar zmerjal, oponašal, zasmehoval, spakoval se mu, ali drugače ga žalil;

5. nikogar opravljal ali celo obrekoval, slabo sodil ali mu podtikal napačne namene;

6. nikomur nič vzel, nobene krivice storil, nikogar nič ogoljufal, nič tujega pridržal;

7. nikogar pohujšal ali v hudobiji podpiral;

8. lagal se ali hinavsko se obnašal;

9. zaklel, nobene grde besede spregovoril ali zapisal, nič nespodobnega pogledal;

10. nobene najmanje nespodobnosti storil;
11. bahal se ali hvalno o sebi govoril;
12. brez potrebe se v ogledalo pogledal;
13. nobene slabe in pohujšljive knjige bral;
14. k ptuji hudobiji molčal ali grešnim rečem se smejal;
15. žganja niti pokusil in tabaka kadil, dokler mi škoduje;
16. zapravljal in brez potrebe izdajal.

b) Trdno sklenem, da bom:

1. zjutraj vselej o pravem času vstal (precej, ko me pokličejo);

2. vselej prav pobožno (kleče) opravil zjutranjo in večerno molitev ter zvečer na kratko vest izprašal, zjutraj pa obudil dobri namen ter ponovil svoje trdne sklepe in Boga prosil, da bi jih mogel spolnovati;

3. vselej lepo molil pred jedjo in po jedi ter zmerno vžival božje dari in si ne izbiral kaj boljšega;

4. kadar bo zvonilo, molil Angeljsko češčenje (če lahko mogoče, klečé zarad odpustkov);

5. spodobno čast skazal, kadar pojdem memo cerkve ali svete podobe; posebno presveto rešnje Telo vselej klečé počastil;

6. vselej na prvo besedo ubogal, kar mi bodo ukazali ali želeli stariši in njihovi namestniki; v važniših rečeh prosil dovoljenja in svéta; za prejete dobrote se jim zahvaljeval; rad jim postregel in veselje delal;

7. molil za stariše, sorodnike in dobrotnike, za nevernike, krivoverce in grešnike, za stanovitnost nedolžnih, za duše v vicah;

8. rad odpustil storjeno krivico; razžalnika prosil odpuščanja;

9. potrpel v nadlogah in križih iz ljubezni do Jezusa;

10. z malim zadovoljen in nesebičen, drugim rad prepuščal kaj večjega in boljšega;

11. druge od greha odvrčal in nagibal k dobremu;

12. ogibal se slabe družčine, in sploh grešne priložnosti;

13. v skušnjavah brž k Bogu se obrnil in hitro odpravil vsako grešno misel (nečisto, prevzetno, nevoščljivo) ter premagal napačno radovednost, jezo . . .

II. Za nedelje in praznike.

a) *Trdno sklenem, da ne bom nikdar:*

1. iz lastne krivde brez svete maše;

2. iz lastnega zadolženja mudil službe božje in pred koncem uhajal iz cerkve; raje bom še nekoliko prej prihajal v cerkev in molil;

3. brez potrebe zunaj ostajal.

4. po potu v cerkev in iz cerkve nespodobno se obnašal, ali slabe družčine se držal;

5. v cerkvi brez potrebe govoril, krog se oziral, sebe in druge motil;

6. svete dni opravljal hlapčevskih del;

7. oskrnil svetih dni s pohajkovanjem, z nezumno pijačo ali razbrzdanim vedenjem.

b) *Trdno sklenem, da bom:*

1. med sveto mašo ves čas pobožno molil (ves čas ali vsaj od sanktusa do konec obhajila

kleče), in če bo čas, poleg mašnih molitev opravljal še druge molitvice;

2. vselej zvesto poslušal pridigo in krščanski nauk;

3. vselej se dostojno vedel tudi pri popoldanski službi božji; in če bo čas, opravil še kako posebno pobožnost, n. pr. sveti križev pot, počeščenje sv. rešnjega Telesa, Matere božje itd.

4. tudi doma bral kaj spodbudnega;

5. trudil se, prelepe praznike v duhu svete cerkve praznovati, dotične skrivnosti premišljati in si k srcu jemati.

III. Za šolske dni.

a) Trdno sklenem, da ne bom nikoli:

1. na poti iz šole in v šolo gredé nespozdobno se vedel (lovil, tepel, drsal, kepal); brez potrebe postajal ali pohajkoval;

2. o učiteljih slabo govoril ali jih črnil;

3. v šoli med podukom šepetal, okrog se oziral, motil druge;

4. nikogar po krivem tožil;

5. nikomur zavidal, če boljše zná ali je pohvaljen; nikogar sovražil.

b) Trdno sklenem, da bom:

1. vselej prišel v šolo o pravem času, ne prezgodaj ne prepozno;

2. učitelje spoštoval in ubogal, kakor stariše svoje;

3. vse naloge tako skrbno in dobro izdelal, kakor bom le mogel;

4. za šolo se vse skrbno naučil, zlasti katekizem, (pridno ponavljal);
5. pobožno molil šolske molitve;
6. učenikom hvaležen, molil zanje;
7. rad kaj postregel tovarišem;
8. vsa šolska dela Bogu daroval z dobrim namenom, večkrat mislil na Boga;
9. skrbno se ogibal hudobnih otrok.

IV. Za proste dneve in počitnice.

a) Trdno sklenem, da ne bom:

1. drazege časa tratil z lenobo ali brezkoristnimi deli;
2. nikamor šel brez dovoljenja ali vednosti starišev;
3. ob sprehodih nobene škode storil (tujega sadja pobiral ali celo klatil, po travi ali žitu hodil, vrtov ali nasadov poškodoval);
4. družih otrok ne dražil, ali jim zameril;
5. pri igri predrzen ali razposajen.

b) Trdno sklenem, da bom:

1. tudi ob delavnikih pri sveti maši, če mi bo mogoče in privoljeno;
2. o velicih počitnicah tudi prostovoljno šel k spovedi (in sv. obhajilu);
3. ob razvedrovanju varoval si zdravje in pazil na obleko;
4. prostovoljno učil se in kaj koristnega bral;
5. ob tem času še bolj pazil zastran grešne nevarnosti.

V. Ob prvem sv. obhajilu.

A) Za pripravo.

Trdno sklenem, da bom:

1. na vso moč lepo se pripravljaj za prvo sveto obhajilo, in že zgodaj misli na ta presrečni dan;

2. posebno zadnje leto pred prvim svetim obhajilom z vso skrbjo in vnemo Jezusu pripravljaj svoje srce;

3. dobro se naučil ves katekizem, posebno pa še oddelek o presvetem rešnjem Telesu;

4. popolnem opustil grehe, katere mi še zdaj vest očita;

5. resno si prizadeval za krščanske čednosti, katerih mi zdaj še tako zelo manjka, in pridno si nabiral dobrih del;

6. Jezusa prisrčno prosil, naj on sam tako prenaredi moje srce, da mu postane prijetno bivališče;

7. Materi božji, angelju varuhu in krstnemu patronu gostokrat izročal in priporočal to najvažnišo zadevo svojih mladih let;

8. prav vestno opravil dolgo spoved; vse zadolženje po svoji moči poravnal, stariše ali njih namestnike prosil odpuščanja;

9. dan prvega sv. obhajila imel za največji praznik svojega življenja.

B) *Za vse življenje.*

Dosedanje svoje dobre sklepe vse zopet ponovim in še posebej trdno sklenem, da bom:

1. sveto vero vsikdar čislal kot najdragocenejši zaklad iz nebes in jo v besedi in dejanju spoznaval brez strahu pred ljudmi;

2. zvesto ljubil in poslušal sveto cerkev kot svojo najboljšo mater ter natanko spolnoval njene zapovedi (post, službo božjo, prejemanje svetih zakramentov) oziral se tudi na njene želje, čislal njene pobožnosti, bratovščine . . . ;

3. vnemal se za lepoto hiše božje (rad daroval za cerkvene naprave, rada delala za cerkveno obleko . . .);

4. vsikdar spoštoval mašnike kot namestnike Božje in rad vsprejemal njihove nauke;

5. skrbno se ogibal krčme, plesa, nevarnih vesellic in sploh grešnih priložnosti;

6. nedolžnost vsikdar višje cenil kot vse na svetu;

7. posebno pobožnost gojil do presvetega rešnjega Telesa, do presv. Srca v njem pričujočega, do Matere božje in sv. Jožefa;

8. posebej molil in si pred vsem prizadeval za stanovitnost v dobrem kot največjo milost božjo;

9. po svoji moči širil kraljestvo božje, povsod pa zabranjeval hudobijo;

10. pogosto in vselej vredno sprejemal svete zakramente (vsako spoved tako vestno opravil, kakor bi bila zadnja v mojem življenji);

11. vsako leto koristno obhajal svoj god in spomin prvega sv. obhajila (opravił spoved, ponovil dobre sklepe);

12. dušne in telesne darove prav obračal v slavo božjo in ljudem v korist;

13. po svoji moči se trudil za napredovanje v dobrem, za krščansko popolnost, ter vestno rabil v to potrebne pomočke;

14. hvaležen Bogu in ljudem za vse dobrote;

15. zastran volitve stanú posebno goreče molil in se posvetoval z modrimi ljudmi ter ozir jemal na svoje zmožnosti, ne gledé toliko na časni dobiček, nego na zveličanje svoje duše;

16. zvesto spolnoval dolžnosti svojega stanu.

Raje umreti, kakor kdaj smrtni greh storiti!!

Nebesa morajo biti moja!!

